

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre	10 Ft
Felére	5 Ft
Negyedévre	2 Ft 50 Kr
Egy hónapra	1 Ft

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
 Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hónapra 5 kr. Nagyobb terjedelmű hirdetéseknek külön megbeszélés szükséges. Helyi díj, ha a hirdetés a helyi közönség számára van szántva, külön megbeszélés 30 kr.

T. előfizetőink szíves figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük t. előfizetőinket, hogy az »Egyetértést« kiadóhivatalával kötött szerződésünknek fogva abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy lapunkat és az »Egyetértést«, hazánk legnagyobb, legtekintélyesebb napilapját, mely egy előkelő irányba, mint közleményeinek bősége, változatossága és megbízhatósága által rég kivívta az egész ország közönségének általános tetszését: előfizetőinknek

együttes előfizetésnél rendkívül mérsékelt kedvezményes áron küldhetjük meg.

A két lap együttes előfizetési ára újévtől kezdve lesz:

egész évre	30 Ft	helyett	22 Ft
fél évre	15 Ft	helyett	11 Ft
negyed évre	7 Ft 50 Kr	helyett	5 Ft 50 Kr
egy hónapra	2 Ft 80 Kr	helyett	1 Ft 90 Kr

Helybeli előfizetőinknek az »Egyetértést« épp úgy mint a »Debreczen« a kora esti órákban saját kihordóink fogják pontosan házhoz hordani. Vidéki előfizetőink pedig közvetlenül mindkét kiadóhivaltaltól kapják meg posta útján a lapokat.

Meg vagyunk róla győződve, hogy t. előfizetőink minél tömegesebben fogják igénybe venni ezt a rendkívüli kedvez-

ményt, melynél értékesbb karácsonyi ajándékot alig nyujtattunk volna.

Együttes megrendeléseket a két lapra már mártól kezdve elfogadunk s mutatványszámokkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Tisztelettel:

a »**DEBRECZEN**«
 szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az 1868. évi XXXVIII. t. czikk.

A jubileumok korát éljük... Kiseb és nagyobb tehetségű és állásu ember jubiláltatja magát. Ambícióinak hizeleg az ünnepeltetés. Egy-egy főispán, mert a kormányelnök hűséges uszályhordozója s a megyének az ő érdekében kérlelhetlen megszályozója, ha tíz évig betöltötte ezt a kis királyságot, »hosszánát« zengedeztet magának, mint aki a gondviselésnek áldásaképpen küldetett a törvényhatóság nyakára.

Mennyivel méltóbban lehet nem egy személyt, aki legősbayire csak magát, vagy családját boldogítja, hanem egy alkotást, amely évezred mulasztását pótolta, amely által egy egész birodalom vezetett be a művelt — modern — birodalomak sorába, ünnepelni fenköll nemes büszkeséggel.

Ilyen az 1868: XXXVIII. t. czikk, amely a Magyar birodalmat

jó tékonyan átalakította, amely alkotásnak most teljességgel harmincz év. Igen! e törvénynek is lehet sőt horderejét tekintve kell is jubileumot szentelni. Nagyobb joggal megérdemli ezt, mint sok-sok jubiláris hű-hó, amelyek napjainkban érdemsékké léletnek — ünnepeltetésre.

Emlékezzük meg mi erről a törvényczikkéről... A magyarbirodalom nem ünnepli megérdemelt ünnepeivel, ünnepeljük mi meg csendes megemlékezéssel és hálával.

A kik ezt a népoktatási törvényt megalkották, jobbára már a mult emberei, magok elköltöztek oda, ahol megszünik az áldott tevékenység; de nevök ott fénylik Magyarország közoktatási történetének évkönyvében. Alkotásuk eredményét azonban harmincz esztendeig kísérte figyelemmel az újabb nemzedék, a mely bizonyosága lehet annak is, hogy mi vált be a hozzáfűzött reményekből. Tagadhatatlan, hogy nagy sikere volt e törvénynek. Legérthetőbben azok a számadatok világítják meg azt a sikert, a mely a közoktatásügy egyes vívmányait tünteti föl:

1870-ben a népiskolák száma még csak 12 ezer volt. Ma számuk fölmúlja a 17 ezeret. A tanítók száma ugyanakkor 14 ezer volt, ma fölülhataldja

A gyűlölet.

A »Debreczen« tárczája.

Parasztházban, friss szénán töltött egy éjszakát a vadászársaság. A hold bevilágított az ablakon, az utczáról egy harmonia szomorú nótái hallatszottak és kábítóan édes illat áradt a szénából. Beszéltek a vadászok a kutyákról, az asszonyokról, az első szerelemről, meg más egyebekről. Végigkaczagtak már vagy egy tuczat históriát, amik ismerős asszonyokról szóltak mikor megszólalt közülök a legtermetesebb, aki inkább egy szénabogvához hasonlított a félhomályban, és szelíd, mély basszus hangon eszélt:

— Nem kell művészet ahhoz, hogy szeretve legyünk. Azért vannak az asszonyok, hogy szeressenek beánnunket. De van-e köztetek urak, olyan akik gyűlöttek? Szenvédeyesen halálosan gyűlöttek? Mésdokban volt-e már, hogy a gyűlölet exaltatióit, orgiáit megfigyeljétek? Nos?

Senkitem válaszolt a kérdésre.

Nincs hat senki köztetek urak? kérdé a basszushang. — Nos, engem gyűlöttek, gyűlölt egy szép leány és én megfigyelhettem az első gyűlölet szimptomáit saját magamon. Az első uraim, mert olyan valami volt, mintha az ellenkezője volna az első szerelemnek.

Nem ismertem én még abban az időben mikor velem ez a dolog történt, sem a szerelmet, sem a gyűlöletet, Nyolcz éves lehettem körülbelöl, de ez mitsem tesz, mert történetemben a nő a főszerep. Kérlek hát

figyeljétek reám. Szép nyári estén alkonyatkor együtt a gyerekszobában ütem a nevelőnőmmel, Miczivel egy eragadó szentimentális természetessel, aki akkoriban került ki a nevelőintetzből. Miczi kisasszony szórakozottan tekintgetett ki az ablakon, mialatt mondot'a:

— Mi tehát élenyt lélekzünk be. De most azt mondjad még, Petya, mit lélekzünk ki?

— Szénsavat, válaszoltam én, miközben szintén kinéztem az ablakon.

— Ugy van, hagyta helyben Miczike. A növényekael azonban fordítva áll a dolog. azok szénsavat szívnak be és élenyt lélekzenek ki. Szénvas nagyobb mennyiségben az ásványvizekben, a kalyhagözökben fordul elő. Ez a gáz nagyon is veszedelmes. Nápoly közelében, van az ugynevezett kutya-barlang mely egészen meg van telve szénsavval. Ha egy kutyát az ember beléje kerget, az megful benne.

Ez a szerencsétlen kutya-barlang Nápoly közelében, valóságos határköve a nevelőnők vegytani ismeretének. Miczi kisasszony, aki különben lelkesedett a természettudományokért, szintén csak nagyon keveset tudott abból ami a kutya-barlangon tul esett.

— Nos? — ismételtette velem az elmondottakat. Én megcselekedtem. Azt kérdezte tőlem, hogy mi a látóhatár? Feleltem. Az udvaron, mialatt mi a kutya-barlangot és a látóhatárt kérdőztük újból végig, az apám vadászatra készült.

Kutyavonítás, jóbogás hallatszott és

a szolgák hordták a vadászocsira a különféle holmikat. Egy fogat állott a vadászokosi mellett, melyben anyám és nővérem foglaltak helyet, hogy elmenjenek Ivaneczky névnapjára. Csak én és Miczike maradtunk odahaza, meg a diákbatyám, kinek a fogat fáj. Elképzelhetitek az irigységet és unalmat, mely elfogott.

— Mit lélegzünk hát mi be? kérdezte Miczi kisasszony, miközben az ablakon kinézett.

— Élenyt.

— És tudod-e, mit nevezünk látóhatárnak?

— Igen, látóhatárnak azt a helyet mondjuk, a hol az ég látszólag érinti a földet.

A fogat lenn az udvaron, mozgásba jött. Láttam hogy Miczike egy kis czebulát vett ki a zsebéből és idegesen össze-gyúrta. — Azután a halántékához szoritotta, amiközben elpirult hirtelen és az órára tekintett.

— Jegyezze meg hát magának — mondotta — Nápoly közelében van az ugynevezett kutya-barlang. Majd ismét az órára nézett folytatta: a hol az ég látszólag a földet érinti.

Szegényke a legnagyobb felindulással járkált a szobában, miközben újból az órára nézett, Még egy félóra hiányzott abból az időből, a mely a mi mártiromságunkra ki volt szabva.

— Most hát az aritmetikát. — mon-

Alkalmos ajándék-czikk.

játzott K

OK

V

orkái.

Ödön Jozs.

számuk a 27 ezeret, 1870-ben az irni és olvasni tudók száma az ország összes lakosságának 25 százaléka volt, ma 42 százalék. Haladás van tehát az egész vonalon. S ha a haladásba beleszámítjuk az 1868. évi XXXVIII. t.-cz. alapján keletkezett újabb törvényeket, nevezetesen a tanítók állami nyugdíjintézetéről szólót (1875), a népiskolai hatóságokról szólót (1876), a magyar nyelv kötelező tanításáról szólót (1879), az iparos tanonciskolák megalkotását (1884), a kiseddév törvényt (1891), a tanítók és azok özvegyei és árvái jobb nyugdíjellátásáról gondoskodó törvényt (1891), s hozzáteszük még azt, hogy az 1899-ik esztendőre a vallás és közoktatásügyi miniszter költségvetése 14.811.763 forinttal van előirányozva: tagadhatatlan, hogy népoktatásügyünk a lefolyt harmincz esztendő alatt minden tekintetben igen jelentékeny haladást mutat.

Annak a fénynek azonban, a melyet e számadatok árasztanak, megvan az árnyéka is. Iskola van már sok, de távolról sem elég. A tanítói pálya szép, de a megélhetésre nem nyújt módot. A tanítók fizetésének minimuma ma is 300 frt, — oly nevelésesen csekély összeg, a melyért urasági kocsi is alig lehet kapni. 300 forint évi fizetésért nem ambicionálhatja senkisé, hogy tanító legyen Nagy-Magyarországon, a melynek kulturáját a beszédekben oly igen pazar, a cselekvésben nagyon is szűkmarku W l a s s i c s miniszter intézi. Ez az oka annak, hogy ma, a mikor a népoktatás ujjaszületésének harminczadik évfordulóját üljük, ezer és ezer olyan községe van még az országnak, a hol iskola egyáltalán nincs; a hol pedig van, sok helyen kvalifikálatlan, obszkurus emberek csufolatják magukat tanítóknak, a kik csak azért érik be a

300 forintos minimummal, mert mint pásztorok, iparos legények, talán ennyit sem kerestek, vagy pedig a népnevelés mellett tovább üzik régi mesterségüket is.

A míg ezek az állapotok nem változnak, csak időrendbeli jubilaumot ülhethet a magyar népoktatás. Ünnepi hangulatunk csak akkor lehet teljes majd, ha azok, a kikre a jövő nemzedék nevelése van bízva, hivatásuk gyakorlásában nem lesznek az éhhalálnak kitéve, hanem nagy munkájukért, amelyet a közoktatás terén odaadó igyekezettel és szaktudással végeznek: megfelelő díjazást is nyernek mind erkölcsi és társadalmi elismerésben, mind anyagi biztosításban.

Az 1868: XXXVIII. t. c. harmincz éves jubileuma idején csendes ünnepelésünk a buzgó imában magaslik ki: Népoktatás!... jöjjön el boldogító országod teljes sége!

A képviselőház ülése.

Budapest, decz. 6.

Zárt ülés.

Josipovich Imre lemondásával és az erre vonatkozólag a »Magyarország«-ban megjelent közleményével a képviselőház zárt ülésében a következőképp foglalkozott:

Szilágyi Dezső elnök: A zárt ülést ezenel megnyitom. Megállapítandó, hogy van-e helye a zárt ülésnek. Ennek megokolására a szó Apponyi Albert grófot illeti.

Apponyi gr.: Nem vagyok barátja a zárt üléseknek, mert a parlamenti tárgyalások a nyilvánosság elé tartoznak.

A tárgy, melyről szölok, eminenter az ország színe előtt kell, hogy lefolyjon. Ez pedig a horvát-szlavon miniszter lemondásának a lapokban kolportált híre, mely teljes hitelű. Különösen fontos ennek a lemondásnak az indoklása. A horvát miniszter ugyanis egy hírlapíró — a Magyarország tudósítója

előtt — úgy nyilatkozott, hogy ő lemond a miniszterségről, ha Magyarországon jan. 1-én törvénykülli állapotok állnának be. A horvát miniszter tehát kijelentette, hogy ő a kormányzásnak olyan módjával, mely alkotmányosságunkkal ellentézik, szolidaritást nem vállalhat.

A horvát miniszter ezen bejelentésében a kormány által szándékolt kormányellenes viszonyoknak olyan bejelentése foglaltatik, hogy azt huszonnégy óráig sem lehet tisztázás nélkül hagyni. A kérdésre magára nyilvános ülésen őhajt visszatérni, mert hogy az állapotok megállapítani. Az ellenzék harca törvényes és parlamentáris. Ennek célja nem egyéb, mint keresztülvinni azt, hogy a törvényhozás ténye ne legyen megfosztva azon törvényes eszközöktől, melyek a hatalom kezelését alkotmányosan biztosítják. Egy ily eljárás a parlament törvénye szerint indokolt, és az ellenzék kötelességszerű feladata. Az alkotmányellenes forma bejelentéséért a kormány felelős. Ezért ennek bejelentését elvárja a kormánytól. Elvárja a kormányelnök nyilatkozatát. (Zajos helyeslés balfelől.)

Bánffy Dezső báró miniszterelnök: (Nagy zaj és mozgás.) T. Ház!

Förster Ottó: Ugyan ne beszéljen. Ugysem soká teszi már!

Bánffy Dezső báró miniszterelnök: Ugy látszik, Apponyi Albert gróf csak azért kért zárt ülést, hogy röviden bejelentse, hogy zárt ülésre tulajdonképpen nincs szükség. A tény ez: A kabinet és a kabinetnek egyik tagja között nézeteltérés támadt azon kérdésben, hogy mi lesz, ha 1899 január elsejére az indemnity nem lesz meg.

Horánszky Nándor: Milyen nézeteltérés? Bánffy Dezső báró: Erről nem nyilatkozik, de Josipovich Imre horvát miniszter a nézeteltérésből kifolyólag beadta lemondását és az e pillanatban már befejezett tény. (Lelkes »Ejjen Josipovich!« kiáltások balfelől.) Ez a tény. Ennek megbeszélése a nyílt ülésbe való. Ezért kéri a Házat, ne határozza el a zárt ülést. (Helyeslés jobbfelől.)

Kossuth Ferencz: A miniszterelnök most elhangzott nyilatkozata csak megerősíti abban a nézetben, hogy helyes volt a zártülést kérni. Nem is szabad még csak egy óráig sem kétségben hagyni az országot a történelmi nézve, ha már a horvát miniszter

dotta nehezen lélekzelve, — miközben reszkető kezekkel lapozgatott a feladványos könyvben.

— Kérem, oldja meg a 326. számú feladványt, én mindjárt visszatérek

Kiment. Hallottam, amint lesurrant a lépcsőkön és észrevettem az ablakon keresztül, amint kék ruhácskájá eltűnt a kertajtóban az udvar végén. Gyors mozdulatai, arczsine izgatottsága mind feltűntek. Hova futott miért? Okosabb voltam, mint a milyennek látszottam és csakhamar megértettem a dolgot.

Bizonyára a kertbe futott, — gondoltam — hogy szüleim távollétében cseresznyét meg sok földi epret szedjen össze! Ha ez így van: az ördögbe is, akkor én is lemegek cseresznyét enni. Eltettem a feladványos könyvet és a kertbe futottam. A cseresznyék-nél vagyok, de ő nincs itt. Tovahalad az epreknél, e szeder hokraknál, a kis örháznál elhagyta a veteményes ágyakat és lement a tóhoz. Halvány volt és megremegett minden legkisebb zajtól. En utána sompolyogtam és a következő dolgokat láttam, uraim, a tó partján két vén fűzfa között állott a bátyám, Szasa, akin nem látszott meg, hogy a foga fájna.

Miczikére nézett s az arca ragyogott a boldogságtól, mintha előntötte volna a napsugar. A lány remegve, nehez lélekzeittel közeledett feléje: mintha a kutyaarlangba kergettek volna, hogy légyen hatoljon a tüdejébe. Minden mozdulatán meglátszott, hogy ez az első légyottja . . .

De már közeledett is eleje . . . Egy fél

percig szó nélkül nézik egymást és úgy látszik, nem hisznek a szemeknek. Aztán megasztítja valami titokzatos erő Miczikét s kezét Szasa vállaira rakja s fejecskejét odahajítja a mellére.

Szasa nevet, valami érthetetlen szavakat hadar és a nagyon szerelmes ember ügyetlenségével fogja, kezei közé Miczike arcát. És az idő uraim, az idő pompás . . . A nagy egy magaslát mögött lenyugszik, két öreg tűzva, a zöld tópart, az ég — mindez visszatükröződik a tó vizében. Minden csöndes a környéken. A sas fölött arany szárnyu kis esti lepkek répködnek. Messze a kert mögött a csordát hajtják hazafelé. — Egy festmény az egész.

Mindenek közül amit láttam, csak azt értettem meg, hogy csokolóztak Miczike és Szasa. No, ez nem illik! Ha ezt megtudná a mama kapnának mindketten. A szégyennek egy öntudatlan formája fogott el és be nem várva a légyott végét, visszasiettem a gyermekszobába. Mert épen okosabb voltam, mint amilyennek látszottam, a feladványos könyvemben ültem és gondolkodtam a dolgon. Arcomon ott ült a káröröm. Egyrészt kellemes volt, hogy egy idegen titokhoz jutottam, másrészt pedig melegített az az öntudat, hogy ezentul nem gyakorolhatna fölöttem hatalmat. Most az én hatalmamban vannak és nyugalmuk teljesen az én nagylelkűségemtől függ. De meg is mutatom nekik!

Mikor aludni mentem, Miczike, mint rendesen, bejött a szobámba. Megkérdezte, hogy imádkoztam-e és megnézte, nem feküdtem-e ruhástól az ágyba. Ránéztem csinos

arczocskájára és elfojtottam nevetésemet. A titok szinte dagadozott bennem és mindenáron ki akart belőlem törni. Nem tudtam megállani, hogy legább is czélzásokat ne ejtsék. Gyönyörözködni akartam a hatásban.

— Tndom, — mondtam vigyorogva O—ó—ó!

— Mit tud?

— O—ó! Láttam, mikor csokolóztak Szasával — a fűzek között . . . Utána mentem és mindent láttam . . .

Miczike összereszt és piros lett »czélzásaimtól.« Az asztalra roskadt, ahol a gertyatartó állott és a vizesüveg.

— Láttam, mikor . . . csokolóztak . . . ismételtam vigyorogva, miközben gyönyörködtetet zavara . . . Aha! Majd megmondom a mamának!

Féltéken nézett rám egy darabig Miczike, aztán megfogta a kezemet. Remegő hangon alig hallhatóan mondotta:

— Petja ez csunya dolog . . . Kérem, kérem az isten szerelmére, ne szóljon róla senkinek . . . Tisztességes emberek nem kenneknek . . . Az csunya dolog . . . kérem szépen . . .

Félt szegényke az édes anyamtól, aki szigorú volt és erkölcsös. A vigyorgó, bántó gyermekarczom is fájtán hathatott rá, profanizálta az ő ártatlan első szerelmét. Nem is aludt egész éjjel és a reggeli teánál kék karikák voltak a szemei alatt. Mikor találkoztunk tea után Szasával, rászóltam vigyorgó nevetéssel:

— Tudom! Láttam tegnap este, mikor Miczike kisasszonyt megsokoltad:

is azzal indokolja a lemondását, hogy ő a szándékolt törvényen kívüli állapot létesítése által megingatva látja Magyarországot és Horvátországot alkotmányosságát (Éljen Josipovich!) a tervezett alkotmányértés ellen minden fegyverrel küzdünk. (Hosszantartó mozgás és éljenzés.) Az alkotmányt apáinktól örököltük, az ennek védelmére való fegyverek forgatását is apáinktól tanultuk, s meg fogjuk mutatni, hogy a fegyvert használni is tudjuk. (Perczekig tartó taps és éljenzés balfelől.) Majd meglátjuk, hogy a jog vagy az erőszak győze majd! (Viharos taps és éljenzés.) Látja a zártülés szükségét és kéri annak elrendelését.

Rakovszky István: Még nem igen volt rá eset, hogy egy miniszter ily körülmények között mondjon le, mint amilyenek között Josipovich Imre távozott helyéről. A miniszterelnök ilyen helyzettel szemben remélhetőleg tudja, mit várhat az ellenzékől. Szégyenli, hogy a magyar minisztereknek alkotmányérzés dolgában horvát miniszterrel kell lezárni venniük. Ötven év előtt J-lasich-csal szemben a magyar miniszterek védtek meg a magyar alkotmányt, most megfordítva van ez. A zártülésre szükség van mindaddig, míg a miniszterelnök a kabinetben felderült nézeteltérés lényege felett fel nem világosítja a Házat.

Horánszky Nándor: A zárt ülés további folytatását nem tartja szükségesnek. A miniszterelnök megerősítette a lemondás tényét s a sajtóban közölt indokokat. A miniszterelnök vagy világosítsa fel az országot, vagy pedig azt az indoklást kell hinniük, a mi Josipovich miniszter lemondásáról a Magyarország révén a lapokba került!

Báró Bánffy Dezső: Csak azt mondhatom, amit előbb.

Madarász József: 1848-ban a kormány sokszor zárt ülésben tájékoztatta a parlamentet. En azt látom, hogy törvény ellen s ezred éves alkotmányunk ellen akarnak kormányozni. Mert az országgyűlés engedelmé nélkül adót szedni csak hazaáruló szedhet. (Taps.) Az abszolút kormányt is leismerték, hogy 1812 és 1827 között büntetett el. A kormánynak ki kell nyilatkoztatnia, hogy törvény és alkotmány ellen akarják kényszeríteni. Ezek go osz tanácsosok. Ezért a tanácsosok vagyunkkal s életükkel felelősek. (Főkiáltások Éljen Madarász!)

Polónyi Géza: Böviden kijelenti, hogy Kosuth Ferencz szavaihoz hozzájárul. — Itt

ugy látszik, cselekedni kell már. — Reánk számíthatnak, hogy az alkotmány megvédelmezésében mi valamennyien helyt fogunk állni.

Kubinyi Géza: Apponyi azt mondja, hogy ez a kérdés fontos hazánkra nézve. Talán végzetes dolog, csak nyílt ülésen pertraktáltassék. Hozzá nem járulok, ami lelkiismeretemmel ellenkezik. De az ellenzéknek azt mondom, hogy mikor ilyen nagy kérdésről van szó...

Lukács Gyula: Csak Bánffyrol van szó.

Kubinyi Géza: akkor kicsinyességekkel ne segítsék elő az ex lex állapotot. Remélem, hogy a korona s a többség gondoskodik arról, hogy ex lex állapot ne legyen. En bizom gr. Apponyiban, hogy a leszámolás órájában mindenki számol önönmagával is. Bizik az ellenzék kazuistikájában, hogy az még az utolsó órában megfontolja azon végzetes következményeket, melyekkel magatartása járhat. (Helyes és jobbfelől.)

Szentiványi Árpád: Az ellenzéknek semmiféle személyes torzskodás nem vezet magatartásában. De a miniszterelnökkel szemben minden bizalmatlanság indokolt. Mert a miniszterelnöki székből az ellenzék kétszer is megcsalták. (Perczekig tartó taps az ellenzéki padokon. (Nagy mozgás jobbfelől.)

Elnök: Ez a kifejezés inparlamentáris. Ezért a képviselő urat rendreutasítom.

Szentiványi Árpád: Meghajlok az elnöki rendreutasítás előtt, de kérdem, nem-e az volt a millenniumi év parlamentáris békejének helyreállításánál a megállapodás, hogy behozzák a kuriai bíraskodást és a tiszta választásokat? Vagy az 1898: Il t.-cz. elfogadásának nem-e az volt feltétele hogy a kormány az esetre, ha a kiegyezés létre nem jönne, az önálló berendezés alapjára helyezkedik és új provizóriumot, vagy új szövetséget nem köt. Mindkét esetben a kormány nem állt helyt a közös megállapodásoknak. Ezt a tényállást innen meg kell világítani. Hiszen maga Tisza István gróf is beismerte: hogy Apponyi Albert gróf a közvetítésnél nagy szolgálatokat tett a hazáért. Vannak még önök közt is intakt emberek. Szilágyi, Széll, Andrásiak foglalják el annak az embernek helyét, a ki csak furfanghoz és becsapáshoz ért. (Hosszantartó éljenzés balfelől.) Csináljunk rendet, de ehhez járuljanak önök is.

Bánffy Dezső báró: Sokat eltűrök, de kérdem, volt-e köztünk egyezés, hogy bizonyos kérdések megoldásánál tovább is együtt maradunk? A kormány is akarta a kuriai bíraskodást, de a főrendi ellenzék volt az oka ha nem jött létre. Az utóbbit a kiegyezést illetőleg, ugy látszik, nem értették meg egymást. Onök azt óhajtkák, hogy távozzak helyemről. Jó. Megteszem. De ennek az óhajlásnak csak akkor lehet jogsultsága, ha ez a fejszólítás nem onnan hanem (a jobb oldalra mutatva) innen jön. A mig pedig a párt bizalmát bírom, kötelességemnek tartom helyemen megmaradni. Nagy éljenzés a jobboldalon. Óriási láрма a baloldalon.

Horánszky Nándor: A miniszterelnök ismét felemlíti azokat a pertraktációkat, a melyek köztünk folytak. Ha ezekre hivatkozás történik, azok csak ugy jogosultak, ha egész terjedelmükben adtnak elő. Ezért most nem is protektálom őket. De a miniszterelnök olyan czelzást tett, miátha a történet megállapodásokból nekünk valami hasznunk volna.

Báró Bánffy Dezső: Ezt nem mondtam. (Nagy zugás.)

Horánszky erre most nem is térek vissza. Ámbár sajnálom, de ki kell jelenenem, hogy a miniszterelnök részéről szöszegés forgott fenn, a mire nyilvános ülésben még visszatérek. (Zajos mozgás jobbfelől. Helyeslés és tetszés balfelől.)

Ivánka Oszkár: Itt kérdés tárgyává tették, hogy Josipovich Imre azon indoklása, mely a Magyarországhoz közöltetett, igaz-e? Bánffy válaszában azt fejtegeti, hogy nem. Nos, nekem Josipovich Imre kijelentette, hogy az szóról szóra igaz. Már pedig én a lemondott miniszter szavahihetőségét többre becsülöm, mint a miniszterelnököt. (Perczekig tartó zaj. Éljenzés balfelől.) A kormány feladata nyilatkozni arról, miként kívánja a Josipovich ügyet a nyilvános ülésen tárgyalni, csak az lenne kívánatos, hogy azt a nyilatkozatot a kabinetnek olyan tagja tegye meg, aki még szavahihető. (Óriási láрма jobbfelől. Elnök helyeslés balfelől.)

Elnök: Ezért a kifejezésért rendreutasítom a képviselő urat.

Ivánka Oszkár: Vannak tények, amikre más alkalmas szót nem találunk.

Báró Bánffy Dezső: Elhiszem, hogy Ivánka képviselő ur hallotta Josipovich miniszterrel, hogy a «Magyarország» tudósítása

Szasa rám nézett és majdnem közö yösen mondta:

— Buta vagy.

Nem volt olyan kishitű; mint a leány es így nem sikerült hatást csinálnom. Ez aztán még jobban felizgatott. Nem is hitte talán, hogy mindent láttam.

— Varj — gondoltam magamban — majd meg mutatom neked... Miczike egész délelőtt rám sem nézett és folyvást dadogott.

Ahelyett, hogy rövidesen rámjeszett volna egy büntetéssel igyekezett a kedvemben járni. Hízelt és a legjobb jegyeket adta, az apának se panaszolta el csínjeimet. Mert épen okosabb voltam, mint amilyennek látszóltam, ugy értékesitettem titkomat, hogy a feladványokat nem készítettem el, czigánykezeket vettem az óra alatt és szemtelenségeket feleltem neki. Szóval ha így ment volna a dolog tovább is, szép semmirekellő vált volna belőlem. Egy het eltelt. A titok izgatott és kinezott, mintha valami szilánk jutott volna a lelkembe. Ki kellett mondanom, bármibe kerüljön is, gyönyörködni akartam a hatásban. Végre egy délben, mikor számos látogatónk volt, hülye vigyorgással tekintetem Miczikére, miközben szemtelenül szóltam:

— Tudom... O ó ó! Láttam...

— Mit tudsz? — kérdezte az anyám.

Még szemtelenebbül tekintetem Szasára és Miczikére. Látnotok kellett volna, milyen szemeket vetett rám Szasa, a leány arcza pedig fellángolt. En az ajkamba haraptam és hallgattam. Miczike pedig összeszorította az ajkait és nem evett egy falatot sem. Azon a

napon estefelé valami ismeretlen, idegen vonást vettem észre gyermek arcán. Szigorúnak látszott és hidegnek, mint a márvány. A szemem pedig csodásan meredtek rám. Biztosítlak benneteket, urak, olyan lesújtó gyilkos szemeket még vadász kutyáknál sem láttam, a kik farkast üldöztek. — Megértettem ezt a változást rögtön, mikor Miczike óráközben a fogait egymásra szorítva tagolta:

— Gyűlölöm! Oh, ha maga, kiálhatatlan tudná, mennyire gyűlölöm, milyen ellenszenves a csupasz feje, elálló közönséges fülei.

Aztán rémülten fordult hozzám:

— Nem magának mondtam, szerepet tanulok.

Esténként láttam, mikor az ágyamhoz lépett és nézett rám hosszasan. Szenvedélyesen gyűlölt és még sem élhetett nélkülem. Néznie kellett ellenszenves arczatot. Aztán egy szép nyári este jut eszembe. A széna illatozott és csönd volt. Holdfény világított. A fasorban sétáltam és a csokoládéről gondolkodtam. — Hirtelen elem került halott-halványan a szép Miczike. Meg fogta a kezemet és ugy beszélt, mintha vallomást tenne:

— Ob, mennyire gyűlöllek, senkinek sem kívántam még annyi rosszat, mint neked. Érted-e ezt? Azt akarom, hogy megértsed!

A hold megvilágította halvány arcját, melyen a szenvedélyek lettek urra. En hallgattam a szavait, miközben valami megmagyarázhatlan jó érzés fogott el. Kellemes volt

ez eleinte és új, de aztán aggodalom fogott el és rémülten futottam haza.

Ugy határoztam, hogy leghelyesebb lesz, ha a mamának elmondok mindent. A legelső alkalommal ezt meg is cselekedtem. Elmeséltem, hogy Miczike és Szasa csokoláztak. Ostoba voltam és nem gondoltam a következményekre, különben hallgattam volna. Mama egészen felhaborodott, miátt beszéltem aztán leszólt:

— Ehhez neked semmi közöd nem volt. Fialat vagy nem beszélhetsz ilyenekről. Különben is szép példa gyermekeknek.

Nemcsak erényes volt az anyám, hanem tapintatos is. Nem akart botrányt és nem is küldötte el Miczikét, hanem eltávolította a házból nemsokára. Arra is emlékszem, mikor Miczike elutazott tőlünk. Egy pillantást vetett arra az ablakra, melynél én állottam. Bucsúpillantás volt, de még ma is látom.

Különben is Miczikét nemsokára nőül vette Szasa. Ismeritek valamennyien, ő az: Zinaida Nikolajevna. Csak akkor találkoztam vele ismét, mikor már tiszthelyettes voltam. Minden igyekezete daczára sem tudta felismerni a szakállal a katonában a gyűlölt Pet-ját. Rokonszenvenvel azonban még sem volt irántam.

Még ma is, mikor a természetem, a kopasz koponyám mutatja a hosszú éveket, még ma is ferdén néz rám Zinaida Nikolajevna, ha meglátogatom a bátyámat. A régi gyűlölség nem rozsdásodik, akár csak a régi szerelem.

Ohó! Hallom már a kakas szavát. Jó éjszakát urak! Mylord, kuss!

helyes. Én nem is nyilatkoztam arról, hogy helyes-e vagy nem helyes a »Magyarország« közleménye, én csak a nézeteltérés okairól nem tartom még »szükségesnek« most nyilatkozni, arra lesz alkalmam legközelebb.

Kossuth Ferencz: a függetlenségi és 48-as párt állását körvonalozza. Mi a miniszterelnökkel semmiféle egyezséget nem kötötünk s nem is kötünk. Mi elvékért küzdünk s minden 67-es alapon a 67-es kormány ellen küzdeni fogunk. És most nekünk kell a 67. XII. t. cikket védelmeznünk. Ujra kijelentem, hogy a törvénytelenül kormányzó kormányok ellen teljes erővel küzdünk. (Nagy helyeslés balfelől.)

A zárt ülésen felszólallak még az ellenzék részéről Polonyi Géza, Horváth Nándor, Olaj Lajos. A kormány részéről pedig a magával jöttethetetlen állapotba jutott miniszterelnök iparkodott megtagadni, a mi azonban neki szokás szerint ma sem sikerült csak a maga helyzetét tette még szánalomra méltóbbá.

A zárt ülés az elnök zárt ülésével ért véget.

BELFÖLD.

Szilágyi Dezső képviselőházi elnök lemondása. A képviselőház elnökének ma bejelentett lemondása még ellenzéki körökben is a legmélyebb benyomást keltette. Kezdetben örömmel fogadták a hírt, mint a pillanatnyi politikai helyzet forduló pontját, de aztán később jargyilagosan mérlegelven az eseményt, kalandosabbnál kalandosabb hírek kerültek forgalomba a legközelebbi jövő alakulását illetőleg: Az ellenzéki pártkörök, melyek egyébirant nem igen látogatottak voltak, csak kombinációkra szorítkozhattak s értetető kíváncsisággal várták a szabadelpártból nagyon is ritkán érkező híreket. Szilágyi lemondása, mint a »Kel. Ért. jelenti« beavatottaknak nem jött egész váratlanul. Meglepetés csak az a tény volt, hogy a ház elnöke e felelősségteljes lépését: oly időben tette, a mikor a miniszterelnöknek még alkalmam sem nyílt a legközelebbi jövőre nézve tervet a nyilvánosság előtt kifejteni. Általában azonban Bánffy bukását úgy a nemzeti, mint a függetlenségi pártban a legrövidebb idő kérdésének tekintik. A legutóbbi órák eseményei, — így nyilatkozott az ellenzék egyik legkiválóbb tagja — annyi kedvező chance-t szolgáltatott az ellenzék ügyének, hogy célunk teljes elérése előtt immár meg sem állhatánk. A mi Bánffy a miniszterelnök, normalis parlamenti viszonyok nem jöhetnek s nem szabad jönniök. Az ellenzéki pártok különben holnap értekezletet tartanak, hogy a holnapi deklarációk alapján a helyzetet megbeszéljék és a további magatartást megállapítsák.

Értekezlet a szabadelpártban. A szabadelpárt ma este népes értekezletet tartott.

Tiszta Kálmán szólalt fel először és egy nyilatkozatot olvas fel a mely szerint, miután a Hazban az obstrukció folytán az indennit a rendes időben letárgyalni nem lehet a párt a kormányt az Ex lex állapotok keresztülvitelében támogatni fogja.

Utána Emmér Kornél beszelt, a ki kijelentette, hogy a törvénytelen kormányzathoz hozzá nem járul.

Hepedüs Sándor biztosítja a kormányt a part bizalmáról.

KÜLFÖLD.

Picquart és Dreyfus.

Páris, decz. 6. A Rue Augirardon tegnap Derouléde elnökésével antisemita gyűlés volt, melyen több beszédet mondtak, köztük Millevoye s más képviselők. A szónokok hevesen kifakadtak a zsidók ellen s azt hangoztatták, hogy ideje a szavakról a cselekvésre áttérni.

Derouléde felszólította a résztvevőket, hogy csoportokra oszolva, menjenek a Rue de Pacra a Pre-aux-Cleres helyiség elé, hol

a reviziós párt gyűlést tartott, melyben Faure Sebestyén (forradalmár) Dreyfus és Picquart érdekében s a hadsereg ellen beszélt. A tüntetők hét-nyolcz csoportban a Rue de Pacra vonultak Derouléde s Milleroye vezetése alatt. Nehány csoportot utközben feltartóztattak. Az a csoport, melyet Millevoye vezetett a Cherohe-Midi előtt azt kiáltotta: Halál Picquarta Le a zsidókkal! A rendőrség közbelépett és szétszórtatta a tüntetőket. Ez alatt Derouléde nagy tömeg élén és tömérdek kíváncsi emberrel kísérve, a Rue de Pacra a Pre-aux-Cleres elé érkezett, ahol felszólítására: Eljén a hadsereg! Eljén a hadsereg! Eljén Franciaország! kiáltásokba tört ki a tömeg. A rendőrség kénytelen volt a tüntetőket megakadályozni.

A revizionisták kivonultak a teremből s heves verekedésre került a dolog, a mely alatt benn a teremben két revolverlövés dördült el. A rendőrség erre berohant a terembe s egy sebesült embert magával vitt. A tüntetők visszavonultak s a revizionisták rendben távoztak a teremből. Derouléde s Millevoye a boulevardon találkoztak, a hol a velük levő tömeg a hadsereget éltette. Onnan a Place de la Concorde meatek, a hol a strasburgi emléknél beszédet mondtak, amely után a tüntetők szétszórtak.

Páris, decz. 9. A Pre-aux-Cleres termében elődördült két revolverlövés egy Libertad nevű anarkista tette, a kit a rendőrség letartóztatott. A már említett sebesültön kívül egy rendőrügynököt is talált az anarkista lövése. Két rendőr a verekedés alatt sebesült meg.

HIREK.

Rendkívüli városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz. 2.

Debreczen törvényhatósági bizottsága ma délelőtt ülést tartott gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt a közvilágítás rendezésének ügyében. A városatyák tekintettel ezen közérdeku ügy rendkívüli fontosságára nagy számmal gyülekeztek össze.

A gyűlést egy negyed 10 órakor nyitotta meg gróf Dégenfeld József főispán. Jelenlve a gyűlés tárgyat, először is a tárgysorozatra kitűzött névszerinti szavazást vélté meg-ejteni.

Az első névszerinti szavazás a sertésvásár kibővítése folytán szükségessé vált telkek megszerzése felett, most harmadszor képezi a gyűlés tárgyat, minden akadály nélkül meg-ejtett. A közgyűlés 34 szóval 27 ellen ki-mondja, hogy szükségessé vált telkeket meg-vezsz.

Másodszor a szováti kisebb birtokok mikénti értékesítése felett kellett volna a névszerinti szavazást megejteni, de ez a jelen gyűlésen nem volt megejthető, így a januári közgyűlésen intézik el.

Ezután a közgyűlés a tulajdonképpeni tárggyal, a közvilágítás ügyével foglalkozott.

Vecsey Imre főjegyző előadja, hogy mivel a városnak az augsburgi légszeszgyárral kötött szerződése lejár, új pályázat kiírása vált szükségessé. Eddig két ajánlat érkezett be. Az augsburgi légszeszgyártól és az Egyesült Villamos Részvenytársaságtól.

A tanács ebben a következőképp határozott. Küldjön ki a közgyűlés egy bizottságot, melynek tagjai tegyék alapos tanulmány tárggyává a légszeszgyár ajánlatát. Azonban más társaságokkal folytassanak tárgyalásokat hogy könnyen összehasonlítsák tudjanak tenni a házi avagy a társaságok általi kezeléseket előnyösebb volta felett.

Szabó Kálmán a tanács javaslata ellen szólt. Márk Endre osztja Szabó Kálmán nézetét. Zádor Lajos és Szántó Győző a tanács javaslata mellett érvelnek. Szabó Kálmán azt is indítványozza, hogy hogy a közvilágítás ügyének minden irányban való előkészítésére vegyes bizottság alakítandó s e bizottságba a közgyűlés részéről ugyanannyi tag választandó: f. k. szavazás útján ahány tagja van a tanácsnak.

Ez a bizottság 1899 márczius 1-ig köteles a dolgot helyesen előkészíteni. Továbbá az ügy bővebb tanulmányozása nem csupan a házi kezele s erre terjedjen ki és a tárgyalás nem csak az augsburgival folytatandó hanem figyelembe veendő a többi esetleges ajánlatok is. Vegül kimutatandó: mibe kerül a házi kezelésbe vétel s mennyi befektetést, rezsit és megterhelést igényel?

Szabó indítványát elfogadták.

Azután megejtették a szavazást, hogy kik legyenek a kiküldendő vegyes bizottság tagjai.

A bizottságba bevalasztottak: Dobiecski Sándor, Kiss Albert, Márk Endre, Szabó K., dr. Bakonyi Samu, Zádor Lajos, Szentkirályi Tivadar, dr. Király Ferencz, Komlósy Dezső, Ericz Ernő, Márton Imre és Kardos László.

Ezzel a gyűlés véget ért.

Olvasó közönségünkhöz!

Lapunk mindazon pártolót — olvasót — barátait a kik a jövő 1899 évre lapunkra előfizetni kívánnak, — felkérjük, hogy ez iránti szándékukat egy levelezőlap útján, vagy szóval a kia-ló hivatal tudomására juttatni sziveskedjenek, — amennyiben ahhoz igényt akarnak formálni, hogy részökre a »Debreczen«-t ebben az egész hónapban tiszteletből ingyen megküldjük. A »Debreczen« szerkesztősege.

* **A város egészsége.** Dr. Sárvary Gyula t. főorvos a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén azt az örvendetes jelentést terjesztette elő, hogy városunk közegészségügye novemberben szokatlanul kedvező volt. Olyan kevés halálozás, mint a múlt hónapban, már évek óta nem fordult elő. A születések száma kétszeresen mulja felül a halálozásokét. Ime született 212 gyermek (148 ref. 1 ág. ev., 32 r. k., 4 g. k., 1 unitárius, 16 izr., 102 fiu, 110 leány) — ez 1000 lakosra évi átlagban 42% aránynak felel meg; ezzel szemben meghalt 101 egyén (66 ev. ref., 3 ág. ev., 25 r. k., 2 g. kath., 5 izr., 46 fi, 55 nő.) Ezer lakosra tehát évi átlagban 21.48% halálozás esik.

* **Adóprés.** A debreczeni közönség az elmúlt hónapban több mint 200,000 frt különféle állam- és községi adót fizetett be. Állami egyenes adó címén novemberben 116713 frt folyt be. Az adóhátralék mindazonáltal még most is 279997 frt, 17099 frttal több mint az elmúlt év ugyanazon idejében volt. Bélyegjövendéből 14110, jogilletékből 12623 dobány és szivar eladásból (beleszámítva Hajdumegye fogyasztását is) 60710, fogyasztási és italdoból 40006 frt folyt be. Továbbá befizetett a lakosság 2083 iparkamarai illetéket, 917 frt járdaadót, 1953 fr tüziváltást, 3112 frt alamizsna váltást, 29000 frt községi pótdót, 11747 frt utadót és pr ezer forint másnemű adót és illetéket.

* **A nőegylet közvacsorája.** A jövő évi január hó 14-en tartja a jótékony nőegylet táncmulatsággal egybekötött közvacsoráját, mely iránt széleskörű érdeklődés mutatkozik. A rendező bizottság f. hó 5-én gyűlést tartott

V e r e s n é Szathmáry Teréz elnök i ká-
sán, ahol nagy lelkesedéssel tették meg az
előkészületeket. Eszerint 10 buffetben 20 sze-
retetreméltó haziaszony fog szorgoskodni,
körülöttök pedig szép, ifjú leánykák sürgölöd-
nek és segédkeznek. A rendező bizottság ne-
vében az elnök felhívást intéz az összes
választmányi tagokhoz, úgy a résztvevők
gyűlése, mint az ételek adományozására való
felszólítás ügyében. Már is többen följegyez-
tették nevüket az ételneműket adományozók
névsorába. Minden jel arra mutat, hogy a
hőgyék buzgólkodása mellett, a közvacsora
sikerült multság lesz és szép jövedelmet hoz
a jótékony célra, a mi felette kívánatos is.

* **A polgári kör bálja.** Közeledik a
balok szezonja, a farsang. A körök, egyesüle-
tek stb. egymásután gyűléseznek, amelyeken a
megtartandó multságok módzatai felett ha-
tároznak. Tegnap a polgári kör tartott gyű-
lést s elhaározta, hogy jan. havában nagy
bált fog tartani. K é k y Sándor elnökléte
aatt egy bálelőkészítő bizottságot is küldtek
ki, mely a fényesnek ígérkező bál rendezésé-
vel foglalkozik.

* **Czáfolat.** A ma reggeli n.-letai vonat
a váltó mellett egy tartalék mozdónnyal hor-
zsolódott, a mely alkalommal kocsikon tör-
tént jelentéktelen sérülésen kívül egyéb sze-
rencsétlenség nem történt s így téves a kö-
zönség körében elterjedt azon hír, mintha
személyeken is történtek volna valami na-
gyobbmértű sérülések.

* **Gyász.** Vettük a következő gyászje-
lentést: Mély fájdalommal megtört szívvel tu-
datjuk a felejtetetlen s fáradhatatlan jó
apának, páratlan jó nagyapának, testvérek.
sogornak és aldott emlékü rokonuak néhai
polg. idős Balogh Ferencnek f. hó 6-án
reggeli 6 órakor, életének 73-ik, özvegyiségének
14-k évében hosszas szenvedés után történt
gyászos elhunytát. Felejtetetlen halottunk
bát telmei f. hó 8-án d. u. 2 órakor fognak
sz. ev. ref. egyház szertartása szerint Erzsé-
bet-utca 32 számú házatól a kistemplomban
tartandó gyászima után a Várud-utcai teme-
tőbe örök nyugtomra téteini. Mely végtisz-
tességételre rokonainkat, barátainkat s jó
ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Deb-
reczen, 1898. decz 6-án B. natos gyermekei:
Julianna férjével Polg. Kópányi Dávid és
gyermekeivel: polg. Balogh Mihály nejjével
Kozma Juliannával és gyermekeivel: polg.
ifj. Balogh Ferenc nejjével Tóth Eszter és
gyermekeivel. Egyetlen testvére: Özv. polg.
Nagy Gáborné Balogh Sára gyermekeivel
Náza: özv. polg. Tóth Mihályné Szoboszlai
Zuzsanna gyermekeivel. Sogornéja: Özv.
polg. Balogh Józsefné Bihazi Erzsébet
gyermekeivel! Özv. polg. Balogh Mihályné
Sipos Julianna gyermekeivel. Áldás és béke
legyen porai felett!

* **Eljegyzés.** S z é k e l y Sámuel hely-
beli kárpitos és butorkereskedő f. hó 5-én
jegyet váltott özv. Schreiberne kedves leányá-
val Debórával M. Turon.

* **Köszönet nyilvánítás.** A n é p -
k o n y h a p é n z t á r j a v á r Komlóssy
Arthur főjegyző ur egy vidám társaság meg-
bízásából f e l k ö s z ö n t ö k v a l t -
sága czimén 20 forintot küldött be, melyért
fogadják a szűkölködők nevében hálás köszö-
netemet. Debreczen, decz. 5. Szűcs Kálmán
négyf. párnok.

* **A metropolita-választás.** A metropo-
lita választó kongresszusra megejtették az
összes pótválasztásokat, bár nem minden
küzdelem nélkül. A kongresszus összeállításáról
szóló királyi kézirat ma leérkezett és holnap
megjelenik a hivatalos Telegraful Románban
egyidejűleg pedig szétküldik a meghívókat a
kongresszus tagjainak. A kongresszus decz.
30-én ül össze. Az idevaló irányadó román
körökben azt hiszik, hogy decz. 31-én megejt-
hetik a választást.

* **Nagy tüzvész New-Yorkban.** A Bro-
adway első részén múlt éjjel — a mint ben-
nünket értesítnek — nagy tüzvész támadt,
a mely három óra alatt egy millió dollárnál

több kárt okozott. A »Hkme« életbiztosító
társaság palotájának, mely egyike a legmo-
dernebb és tűz ellen legjobban védett épüle-
teknek, felső felét elpusztította a tűz. Mielőtt
a tűz kiüthött, három erős durranást halot-
tak, — a mit valószínűleg gáz robbanás
okozott.

* **Esküvő.** Diszes esküvő volt tegnap
H.-Szoboszlón, Simon Gáspár dr. városi orvos
szép és kedves leányának: Piroskának eskü-
dőt örök hűséget Wohl Lajos b. szalóczi kör-
orvos. Esküvő után gazdag lakoma volt.

* **Várkonyi lázítási pöre.** Várkonyi
István szocialista vezért a bpesti esküdtszék
6 havi fogháza ítélté. Ugyanazon időben fog-
lalkoztatta Várkonyi a nyiregyházi tsvéket
is, ahol vizsgálatot tartottak ellene lázítás
miatt. A vizsgálatot már befejezték s a vég-
tárgyalást decz. 14-ére tűzték ki. Várkonyi
védője Polóczy Géza lesz. Várkonyi vagyonát
a bpesti tsvék zár alá is vette; ezt a zár-
latot most feloldották, — mert a költségekre
szükséges összeget Várkonyi felesége letéte-
nyezte.

* **Vívóverseny.** A Debreczeni Torna
egylet vívómesterének, Nagy Kálmánnak tanít-
ványai f. hó 17-ike körül zártkörű házi vívó-
versenyt tartanak az egyet péterfia-utca
tornacsarnokában. A versenyt a tornahe-
ységben batyumultság fogja követni. Több
tagu rendezőség buzgólkodik már a sikeren.
Meghívók belépti jegyűl fognak szolgálni a
verseny megtekintésére és a multságban való
részvételre. Kéretnek azon tornaegyleti tagok,
kik a rendezésben még részt ohajtanak venni,
sziveskedjenek e czélból a vívóteremben
kitett íven 6—7 óra között, vagy Töpler
Otto úrnál levő íven (Debreczeni Elő-
Takarékpénztárnál) nevüket feljegyezni. — A
vívás nemes sportja iránt érdeklődők figyel-
mét felhívjuk a versenyre.

* **Andreéről.** Tizenöt hónapja elmúlt,
hogy Andrée utnak indult léghajóján, s azóta
nem tudják, merre jár. Expedíciókat küldtek
keresésére, de egyik sem talált semmiféle jelt,
hogy a vakmerő léghajós arra járt volna. A
svéd Stading kapitány által vezetett segély-
expedíció jelentése épen olyan lehangoló,
mint a többieké. A remény — úgy mond a
jelentés — hogy valaha viszont lassuk And-
reét és társait, tünöben van.

Szept. 16-án érkezett gőzöcsünk a Lena
deltába. — Jakuckból 17 nappal elkésve
érkezünk, mert Vitemszkából vissza kellett
hajtöznunk Jakuckba a hajó tatarozása végett.
Minden reményről lemondunk, hogy kellő
időben érünk rendeltetésünk helyére. Nil-on
botanikus gazdag gyűjteményvel elindult ha-
zafé. Fraenkel és én csolnakunkkal az Ole-
nek felé mentünk. Ha vihar ér bennünket,
vagy ha jegre találunk, a Lena-deltában ma-
radunk, míg a viz megfagy, aztán nyugat
felé h a l a d u n k k o r c s o l y a n -
Én néhány napig beteg voltam, most már
jobban vagyok. Ötezer kilométernyi vízi utunk
nehéz és veszélyes lesz. Ma este elindultunk.

Egy másik sürgöny Jenisszeiből nov-
ember 29-iki kelettel a következőket jelenti:
A Lena-deltából az Olenek torkolata felé ju-
tottunk a nyílt tengeren gyöngye sajkánkon.
Utunk roppant veszedelmes volt. Sajkánk ha-
jótörést szenvedett, megis sikerült nagynehe-
zen egy lakatlan szigetre érni, ahol 120 ten-
geri mértföldnyire az Olenektől tizenhét napig
maradtunk a jég által eltakarva. —
Vegre segély érkezett és teljes épségben
értük el a partot, ahol vénszarvasokon 1800
angol mértföldet tettünk meg az A n a b a r
torkolataig. — Aztán a K h a t a u g u -
ö b ö l b e értünk és innen a Jenisszei

menten tovább mentünk. Mindenütt tudako-
zódtunk, hallottak-e valami hírt Andreéről,
vagy a léghajójáról, de eredménytelenül. Tal-
lalkoztunk nagyon sok, a messze északról
délnek tartó vandorral, kikérdeztük őket
vettek-e észre olyasmit, ami Andrée és társai
sorsára világosságot deríthetne, de hasztalan
a szerencsétlen utazó nyomára nem tudnák
rátalálni.

* **A p.-ladány fűzes-gyarmati h. é. vasut**
megnyitásához a t. meghívottak értesítettek,
hogy f. hó 8-án reggel 8 órakor Debreczenből
P.-Ladányba külön vonat áll rendelkezésükre.
Indulás pont 8 órakor.

* **Uj találmány.** Legjobb a Fáy-féle rögtön-
finomító és szepítő arczkréme. Nem zsíros.
Ártalmatlan! Higanyt nem tartalmaz. Debre-
czenben kapható Dr. Rótschnek V. Emil és
Tamássy-féle gyógyszerárbar, valamint a ké-
szítőnél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznel
H.-Szoboszlón.

Színház.

Heti műsor:

Csütörtökön: »A gascognei nemes.«
Pénteken ujdonságul először »A hálókoc-
csik ellenőre.

Szombaton: Ugyanaz.
Vasárnap délután; »A gjimesi vad-
virág.

Este ujdonságul először: »Talmi her-
cegnő.« nagy operett.

»A gósák«, ezek az örök — ifjú, bájos
japáni tanczos-dalozó leányok vonultak be is-
mét a Kossut-utcai muzsacsarnokba s velők
együtt a színházi majdnem egészen meglőlt
közönség. Mert hat F. K á l l a y Lujza
Mimó zaja, S e r f ö z y Zseni Mally Sez-
moreja és a kis S z a b ó Irma Juliette
méltoja arra, hogy még sokszor megnézzék
és meghallgassák; S i d n e y Jones bájos
zeneje pedig valóságos misztikus varázsszal
vonja be ezt a darabot, melynek a meseje
képtelen bolondság. Az előadás egészen véve
kitünő volt s a férfi szerepök is bőven ki-
vették a sikerből a magok részét. De M e -
z e i n e k rossz estéje volt, erőltetetlen,
mesterkélt beszélt és énekelt, könnyed sze-
repében nehézkesen mozgott. Szóval csak a
mi feledhetetlen régi R e g i n a l d F a -
i r f a d u n k r a emlékeztetett, akül elvesz-
tettünk, mint sok más jeles tagját a társulat-
nak el fogjuk vesztetni. Pedig mindig azt
beszélük, hogy már nincs is színtész a vidéken,
a fővárosi színházat elvették, a mi jó erőnk
hol vidékre, hol a fővárosba szerződnek el.
Honnan lesznek pótolva? Oly kérdés, melyre
a mi es-kélyeségünk nem tud feleletet adni.
Csak annyit ígérünk az »E g y s z i ű -
h á z l á t o g a t ó n a k«, hogy a függe-
len sajtó csakugyan teljesíteni fogja kötele-
ségét, félelem, kedvezés és elfogultság nélkül.
S z i k l a i ismét remekelt Wun-csi szerepe-
ben, s ebben utólrhetetlen s névnapja tisz-
teletére reggelig ujjazták volna, ha el nem
énekli, hogy faradt Fenyérit is külön dícséret
illeti Imari márkijáért, — bár rögtönzetes
tulzásai tulmentek a határon. R. Serfözy Zseni
szép virág állványt is kapott.

— a. —

Színházi hírek. F. hó 4-én pénteken
adja színtársulatunk Bscou szellemes és
kacagató vigjátékát: »A hálókoccsik
ellenőrzésé«-t.

A darab kiosztára a következő: God-
froid György, Tanay F., Godfroid Alfred, Odry,
Montpepin, Fenyéri, St. Madarel Roul, Bartha,

Charbomicon Sziklai, Labordare Székely, Godefroid Lucienne T. Halmi M., Montpeinné Kiss Irén, Charbomeanné F. Csígházy Etel, Rosine Szabó Irma, — Augela Cserényi Adél.

Felhívjuk a közönség figyelmét ez élvezetes estére.

Az eperjesi hazafias diákok.

Amint arról lapunk tegnapi számában is megemlékeztünk, a decz. 2-iki ünnepélyek alkalmával némi félreértés fordult elő, melyet egyesek nagyítani szeretnének, hogy abból elő nem fordult konfliktusokra vonjanak következtetést. Mikor a katonazenekar élénk zenéje mellett egy század katonaság a megtartott istentiszteletről a l a k t a n y á b a vonult, a collegiumi épület mellett elhaladása közben néhány joghallgató az emeleti tanteremben hazafias dalt kezdte énekelni. Ez bizonyos fel se tűnt volna senkinek, ha véletlenül a katonaszena — mely éppen a Rákóczy-idealját játszotta — az épülethez érve, — el nem hallgatott volna. Ekkor a nyitva volt ablakon keresztül az ének lehallatszott az utcára s némelyekben azt a teljesen indokolatlan feltevést keltette, hogy az ifjuság tüntetni kíván.

A nyomban megtartott vizsgálat azonban kiderítette, hogy minden ilyen tüntetési szándék feltétlenül ki volt zárva s az ifjuságnak még ugyanaznap estéjén tartott népes közgyűlése — amelyen Dr. Horváth Ödön, a jogakadémia dékánja is részt vett — azt egyhangú lelkesedéssel hozott határozatában ki is jelentette, s tiltakozott az ellen, hogy a néhány joghallgató által elkövetett, eléggé megfontolt, de alapjában teljesen ártatlan és minden célzattól ment cselekményt bárki is félre magyarázza s főképpen az ellen, hogy azt bárki is a jogakadémiai polgárságnak tudja be s az egész jogásztudománytulajdonítsa.

Ezt a határozatot az ifjuság 3 tagú küldöttséggel nyomban átküldötte a helyőrség parancsnokához s a dékánnak, kinek hozzájuk intézett beszédét nagy lelkesedéssel fogadták — köszönetet szavaztak a szíves közbenjárásért.

A dékán a kar nevében is hasonló értelemben irt át a parancsnoksághoz s ez ügy immáron ezután teljes elintézést nyert. Kétségtelen dolog, hogy ez az esemény, amelyet csak az elfogultság vagy a rosszakarat mutathat be túlzóan — Eperjesen semmiképpen sem fogja megzavarni azt a békes, jó viszonyt, a mely a polgári és katonai elem között itt oly példászerűen áll fenn s amelyet kölcsönös megbecsüléssel annyi előszeretettel igyekeznek mindnyájan fenntartani.

A felmerült ügyben különösen kedvező hatással volt Szinnyey Merte István főispánnak a közbenjárása, aki az összes társadalmi tényezők teljes bizalmát és tiszteletét bírja.

Felvagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy az az eljárás, melyet a jogakadémia dékáni hivatala ebben az ügyben indított, nem a főispán intézkedésére történt, hogy a közlöttek egyéb tekintetben is elferdített adatokat tartalmaznak és a valóságnak csakis a fent elmondottak felelnek meg.

Élet és iskola.

Felolvasta a késmárki szünidei tanfolyamon

Zalai Márk tanár.

(Folytatás.)

Az elméleti ismeretek bírása nagyon szükséges életrevaló segédeszköz; de nem életcél.

Elmondok példaképpen még egy jellemző esetet a legújabb időből.

A debrecz. keresk. akadémia kezdetben végtelen lassan gyarapodott. 5—10 év kellett, míg annyi tanulóra tettünk szert, hogy legalább szígyenkezni nem kellett. Annál virágzóbb volt azon időben a tanonc iskola, hova régi szokás szerint még mindig 4—6 gym. osztályt végzett ifjak iratkoztak.

A mily mértékben gyarapodott az akadémia, ép oly arányban hanyatlott a tanonc iskola nem annyira mennyiség, mint minőség tekintetében. A ker. akadémia tehát a tanonc iskola rovására fejlődött. A mennyit nyertünk a vámon, éppen annyit veszítettünk a réven. Azt hiszem, hogy ez a változás tiszta nyereségnek nem nevezhető. Az elméleti ismeretek túltengése kiszorította a gyakorlati ismeretekre való vágyat. Az 1 éves önkéntességi kedvezmény az ifjakat az akadémia terelte.

Én, ki a gyakorlati kereskedés fontosságát ifjabb tarsaimnál talán jobban tudtam méltányolni, ki ismerve e téren a jobb mulat és ezt a végtelen nagy hanyatlást tapasztaltam, e változás fölött majdnem kétségbe estem, midőn évről-évre mindig silányabb anyagot kaptunk, a kiből embereket és kereskedőket kell nevelni.

Ugy látszik, sem a tanárok, sem a kormány közegei nem fordítottak elég figyelmet az annyira degradált lenézett alsófoku iskolára, midőn a ker. akadémia és felső ker. iskolák árbozoz erdőkbe, virágos kertekbe nőttek és fejlődtek. Pedig a főnökök legalább Debreczenben az I. foku ker. iskola-székhelyén öntudatosan az alsófoku ker. iskola cu tivalását tüzték ki célul.

A tanonc iskola hanyatlásának legmagasabb fokát talán ezelőtt 4—5 évvel érte el éppen akkor, midőn ker. akadémiaink a legnagyobb létszámmal dicsekedtek. Igen sajná 11—12 éves, leginkább 3—6 elemi vagy evvel hasonló értékű gymnasiumi osztályt végzett igen szegény, falusi gyermekek kerültek igen alsórendű üzletekből a tanonc iskolába. A többi jómódu mind a ker. akadémiaiba lépett. Éppen e napokban hallottam, hogy ezen visszas állapot máshol is tapasztalható, oly annyira, hogy nemely városban az iparos iskolák növendékei különbek a ker. tanonc iskola növendékeinél. Lehet, hogy a tervezett középiskolák ugyanilyen hatást gyakorolnak majd az alsófoku ipariskolákra.

Képzhető, hogy milyen silány lehetett az eredmény.

Az évi vizsgálat alkalmával tanfelügyelőnk a szokottnál jobban csóválta meg a fejét.

Azért be sem várva lesújtó kritikáját, ezeket kérdeztem tőle:

Hogyan volt tanfelügyelő ur megelégedve az akadémia? Nagyon jól, volt az előre képzeltetés válasz:

Hát az alsófoku tanonc iskolával?

Gyengén, majd hogy azt nem mondá, hogy sehogy sem.

Lassa kedves tanfelügyelő ur — mondám: Ezekből a rossz fiukból, kik az elméletből alig értenek valamit — válnak Magyarország kereskedői, az üzletek főnökei. Ama derék, kvalifikált, jól, teljesen éreteknek nyilvánított hallgatók, pedig amazoknak rosszul díjazott alkalmazottai, fizetett szolgáló legjobb esetekben hivatalnokai lesznek.

A tanfelügyelő mint e téren laikus csudálkozva mereszté rám szeméit. Hamarjában nem tudott mit felelni. A társulat elnöke azonban a gyakorlat embere, ki tanonciból lett segéd, segédből főnök, főnökből társulati elnök, több pénzintézetnek részvénytársulatnak igazgatója, elnöke, felügyelője stb. azt válaszolá fenti megjegyzésekre, hogy biz az körülbelül úgy lesz.

Nos uram, ha így áll a dolog, akkor mi tanárok azoknak a derék ifjaknak, azoknak az áldozatkész szülőknak rossz szolgálatot teszünk, de még ennél is rosszabbat a hazai kereskedelemnek. Ezzel a nevelési rendszerrel a bakon ülő a dirigáló kereskedelmi osztálynak, a kereskedői főnököknek szellemi nievőjat egy cseppel sem emeljük, de szaporítjuk részben a szellemi proletariátust részben a tudatlan kereskedőt.

Végig tekintve piacunkon — én persze csak a debreczeni viszonyokat kísérhetem figyelemmel, de érdemes volna azokat egyébbütt is megfigyelni azt tapasztalom, hogy a 20 év óta ujonnan nyitott üzletekben alig van a főnökök közül 5 százalék, kik kereskedelmi iskolát végeztek. A többi 95 százalék mind

az üzlet légkörében az élet iskolájában nehéz, kitarító munka közt nőtt fel.

Azért olyan viharezett, vállalkozó szellemű munkabíró és munkaszerező. Hol vannak tehát intézetünk növendékei? Mindenütt, csak nem a főnöki székben.

Ha tehát tanoncokból lesznek a főnökök, önálló kereskedők, nem pedig felsőbb és legfelsőbb kereskedelmi iskolákat végzett ifjakból akkor a kereskedői osztály a nagy áldozatok daczára ezután is lenézett lesz, és középosztályú ifjak is kerülni fogják, mert önértetes magyar ifju ezt a lenézett sehogy sem tudja megemészteni.

Midőn még elemi osztályokból kerültek a növendékek a hároméves kereskedelmi iskolába az a 13—14 éves ifju szívesen ment üzletbe tanoncznak vagy gyakornoknak. Az a keves elmélet, melyet magával hozott emez alsófoku kereskedelmi iskolából, elégnek bizonyult. Nevelését kiegészítette az élet.

De most, midőn az ifju 4 gimnaziumi és 3 kereskedelmi osztály bevégezése után legalább 17—18 éves nem ritkán pedig 20 éves is, már nincs kedve visszafelé fejlődni, és újból ott küzdeni az üzletet, hol azt az a 13 éves kezdte, ki ügyesség, gyorsaság tekintetében őt a képesített érettségizett, kvalifikált ifjut több esetben fölülmulja. És ezt nem is lehet tőle rosz néven venni.

A kereskedelmi iskolát végzett ifjak inkább a vasutat, póstat, táviradék, pénzintézeteket és egyéb katonai, városi és állami hivatalokat keresik fel, hol mindenütt szépen haladnak.

Ez tagadhatatlanul a legfényesebben bizonyítja felső kereskedelmi iskolánk hasznos voltát, de nem bizonyítja egyuttal azt is, hogy a kereskedelmi iskolák par excellence kereskedőket nevelnek, oly gyakorlati üzletembereket, kik a kereskedelemnek irányt szabnak, kik a kormányruhául ülve a kereskedelem hajóját biztos kezzel öntudatos erővel és erélytel irányítják, kormányozzák. Az életet a tapasztalattal, az ügyességgel nem lehet könyvekből vagy előadásokból megtanulni.

Egy magas állású intelligens, az élet követelményeit ismerő férfiól egyideben azt a találó megjegyzést hallottam, hogy kivétel nélkül minden embernek, — még a biboros püspöknek is, — kellene legalább 1—2 évig kereskedőnek lenni. — Ha bár z a tétel ily általánosságban el nem fogadható, mert nem jogosult, az mégis teljesen érvényesít oly egyenekkel szemben, kik a kereskedelmi tudományokból érettségi vizsgát téve, a kereskedői foglalkozásokra, mint jövőendő hivatására éretnek nyilatkoztak.

Ezzel az állítással szemben azt tapasztaljuk, hogy azok a növendékek, kik a legjobb sikerrel állották ki az érettségi vizsgálatokat, ép oly tehetetleneknek bizonyulnak a gyakorlati kereskedésben mint azok, kik mit sem tanultak, mit méltán restelnek, az önértetes ifjak hátat fordítanak a hálás kereskedésnek.

Miket tapasztalunk e tekintetben más foglalkozási ágakban?

A gazdaság 1—2 évet tölt gazdaságban, aztán végzi az elméletét. A gyógyszerész előbb p aktizál, aztán megy egyetemre. A jogász nem kap diplomát, míg több évi gyakorlatot nem tud felmutatni. Az orvos előbb látogatja a kórházakat, aztán megy szigorlatra. Németországban vannak szabó- és cipészakadémiák; de ezeket csak ugy végezhetik sikerrel az iparosok, ha a mesterségeket több éveken át gyakorlatilag üzték.

Uraim! Az elméletnek csak akkor van nagy kiszámíthatlan becse, ha azt gyakorlati alapra fektetjük. E nélkül levegőbe építünk, e nélkül az ifjuság nem is veszi komolyan jövőendő hivatását.

Tisztelt kartársak! Nem akarok új tervvel fellépni. Egyszerűen eszmecserére akarok alkalmat szolgáltatni.

Részemről erősen hiszem, hogy a kereskedelmi iskolák tévednek, sőt végtetes hibát követnek el, midőn a gyakorlatlan ifjunak kezébe nyomják az érettségi bizonyítványt és áldást kívánva — küzdelmes útjára — azt mondják neki, hogy már most az életben haladhat.

Az a szegény elkábu't ifju, aki maga sem meri önnönmagáról elhinni, hogy érett, igazán érett, ugy érezheti magát, mint magányos szigeten a szerencsétlen hajótörött. Midőn a gyakorlatba lép, az a rengeteg ismeret, mit magába szedett, egyszerre cserben hagyja. Értetni sokat ért, az tagadhatatlan; de tudni nem tud eleget, sőt a világ ítéllete szerint epenséggel sommit.

Hiába minden törekvésünk, minden lelkesedésünk. Az iskola nem pótolhatja az életet. Elmélet és gyakorlat, — iskola és élet kétféle.

Szerény véleményem szerint a felső kereskedelmi iskolát, végzett ifjat nem lehet ér tneke nyilvánítani mindaddig, mig nem tud 1—2 évi gyakorlatot felmutatni. Azt pedig megszerezhetné vagy az iskolába lépése előtt, vagy az iskolai évek alatt, vagy az iskolai évek után.

Igaz, hogy ezen rendszabály által kevesebb növendéke volna a kereskedelmi iskolának; am nem a tanulók száma dönt e kérdésnél, hanem a magyar kereskedelem közgazdasági fontossága,

Ha rendeletileg kimondatnék, hogy csak oly ifjut fogadjunk be rendes tanulóknak, ki már kétévig gyakornokoskodott, akkor 3 gymnasiumi osztály is elegendő volna napnak. Erőtebb korá és gyakorlata segítségével az előirt anyagot teljesen elvégezhetné. A gyakorlati kereskedők is hasznát vennék e rendszabálynak. Ha utólagosan kívántatnék meg a gyakorlat, akkor a mai alapnak, a 4 gymnasiumi osztálynak meg kell maradni, hogy tulságos ifjan ne lépjenek iskolába. A 3. év végén letenné az ifju a vizsgát az elméleti tárgyakból és csak 1—2 év múlva a gyakorlati ismeretekből: a könyvvitelből, számtanból, levelezésből, váltóisméből, midőn egyszermind ki kellene mutatni a gyakorlati éveket. Ekkor volna részére kiállítandó az érettségi bizonyítvány.

Lehetne elméletet s gyakorlatot az iskolai évek alatt is egyesíteni. Az ifjakat fel lehetne venni 3 gymnasiumi osztály után 4 éves tanfolyamba. Az első 2 év egészen elméleti, a 3. és 4. évfolyam félig gyakorlati, félig elméleti volna. A délelőtti órákat tölthetné az ifju irodában, a délutánt pedig az iskolában. 4 év után nyerhetne érettségi bizonyítványt. A kereskedelmi iskolák eddig is sokat lendítettek önönkezedeményezésből az iskola gyakorlatiassá tételén és ezzel az abstract tudományoknak tetet kölcsönöztek. Azt a kedvező irányt azzal is lehet fokozni, ha iskoláinkban minél több gyakorlati embert alkalmazunk, még áldozatok árán is.

Valószínű sőt bizonyos, hogy ilyenmü intézkedések mellett sokkal több intelligens ifju maradna a kereskedői pályán. Az ugynevezett kalmárszellem vállalkozási ösztön, mely ilyenén módon a nemzet testébe szivárogná, igen szükséges kelleke az anyagi és szellemi gyarapodási képességnek.

Valamint a test és lélek épsége, azonképen az elméletnek és gyakorlatnak harmonikus vegyülete adja meg boldogulásunknak egészséges haladá-uonknak alapfeltételeit.

Az elméleti ember ügyesen csinálhatja szárazon a tempókat praecis szabályszerűséggel; am a vízbe ugrani, nyugodtan uszni sem uem tud, sem nem mer. Teljes életében kötélre, porázra, vezető szalagra van ítélve, mert nem képes saját lábán állani. Örökös függő hivatalnok, alantag közeg, n e m e s f e m ü l l ő, m e l y e n d ű r v a p ö r ö l y l y e l k o v á c s o l n a k.

De ha kellő időben és mértékben megadjuk az elméletnek a gyakorlatot, ezzel az intelligens kereskedők részére biztosítjuk a fölenyt és vezérszerepet, ezzel a magyar kereskedők szellemi niveauját emeljük, ami a felsőbb kereskedelmi iskoláknak föladata és célja.

Nem tudós, tudományos, hanem intelligens, élelmes, leleményes, ügyes, szorgalmas, hazafias, szolid kereskedői karra van szükségünk, ugy kereskedésünknek, mint társadalmunknak és hazánknak fellendítésére, felvirágzására.

KÖZGAZDASÁG.

Sertősvásár.

decz. 6.
Kőbányai sertőspiacz. Szerbiai nehéz páronkint 320 kilogrammon felüli párja 54—55 krajczárig, közép (pkint 251—35 — kilogramm sulyban) 55—56 krajczár Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 53—54 krajczárig.
Sertőslétszám: 1898. évi decz. 4-én volt készlet 38.028 darab, 1898 decz. hónap 5-én felhajtott 465 drb, 1898 decz. hónap 5-ik napján elszállított 437 darab 1898 decz. hó 6-ik napjára maradt készletben 38.056 darab. — A hizott sertés üzletirányzata lanyha.

Budapesti gabonatózsde.

decz. 6.
Készaruizlet hivatalos árjegyzései a következők

B u s a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági	76	—	80	00.00—00.00
"	77	—	81	30.00—00.00
"	78	—	82	—
Tiszavidéki	79	10.—	10.05	10.70—10.75
"	76	10.10	10.30	80 — 00.00
"	77	10.20	10.35	81 00.00—00.00
Pestvidéki	78	10.40	10.45	82 10.85—10.70
"	79	10.20	10.30	— 00.—00.00
"	79	10.35	10.40	80 —
Fehérmegyei	76	10.45—10.55	81	10.70—10.75
"	78	10.60	10.65	82 —
"	79	10.15—10.25	—	—
Bácskai	76	10.50—10.55	80	00.—
"	77	10.40—10.50	81	0000—00—
"	78	—	82	0000—00—
Észak magy	79	—	80	—
"	78	—	81	—
"	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
1. oszt. elsőrendü	uj 70—72	8.60 8.55
" másodikrendü	—	8.40 8.45
Árpa takarmánynak	60—62	6.20 6.55
" égetni való	62—64	4.80 6.80
" serfőzdei	64—66	7.80 8.20
Zab	39—41	5.75 5.70
Tengeri bánsági	uj	5.55 5.35
" más nemü	—	12.25 12.75
Repcze bánsági	—	—

A szeszgyárosok a napokban értekezletet tartottak Budapesten a forgalmi adó egyesületi szabályozása tárgyában. — Több fölszólaló amellett foglalt állást, hogy a forgalmi és fogyasztási adóknál követelt eljárás-hoz hasonlóan közvetlenül a vevőtől szedések be. Véglegesen nem határoztak e kérdésben. Kartelről az értekezleten szó sem volt és a szeszgyárosok illet nem is szándékoznak.

11791—1898. sz.

Árverési hirdetmény.

A Debreczen szab. kir. város tulajdonát képező s a vaspálya által is elfoglalt terület beszámításával 4067 holdat és 1559 □-ölet tevő ugynevezett »Telekház« [Külső-Ohat] és a vaspálya által is elfoglalt terület beszámításával 3851 holdat 810 □-ölt tevő »Belső Ohat és Medgyes« nevezetü tagbirtokoknak az 1900-dik évi október 1-től 1912. évi október 1-ig terjedő 12 évre haszonbérbe adása zárt ajánlatok elfogadásával és nyilvános szóbeli árverés által fog eszközöltetni.

A zárt ajánlatok, a bánatpénz letételét igazoló elismervény hozzácsatolása mellett a város polgármesteréhez **1899. év Január hó 10 napjának délután 5 óráig adandók be.**

A szóbeli árverésre és a zárt ajánlatok felbontására pedig határnapul 1899. év január hó 11. napjának délelőtti 10 órája a városház nagy tanács-termében tüzetik ki.

Bánatpénzül letendő a »Telekházi« (Külső Ohat) bérletre a mostani bérösszegnek vagyis 34201 frt 20 krnak 10%-a, tehát 3420 frt 12 kr., a Belső-Ohati és Medgyes nevezetü bérletre a mostani bérösszegnek vagyis 26520 frtnak 10%-a, tehát 2652 frt.

A zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megtartása után fognak felbontatni.

Miről az érdeklődők azzal értesitetnek, hogy az árverési feltételek és a bérleteken levő városi épületek ieltárai a számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1898. november 19,
A városi Tanács.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel hogy **szabóüzletünk kész férfi- és gyermek- ruhaáru osztályát feloszlattjuk s meglevő nagy készletünket**

igen jutányos áron

véglegesen kiáruljuk.

Teljes tisztelettel
SZEDLÁK és VÁMOS.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánljuk:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítás.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.